

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS DIREKTIV

af 30. oktober 1990

om tilpasning til den tekniske udvikling af Rådets direktiv 77/541/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedssele og fastholdelsesanordninger i motordrevne køretøjer

(90/628/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets direktiv 77/541/EØF af 28. juni 1977 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om sikkerhedssele og fastholdelsesanordninger i motordrevne køretøjer ⁽¹⁾, senest ændret ved akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse, særlig artikel 10, og

ud fra følgende betragtninger:

En evaluering af direktiv 77/541/EØF har generelt vist, at det er muligt at øge færdselssikkerheden yderligere, hvis man udnytter de praktiske erfaringer og den teknologiske udvikling og tager hensyn til de fremskridt, der er gjort i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europa, særlig i regulativ nr. 16 — ændring 04 og tillæg 1, ved at

- fastsætte forskrifter for typegodkendelse af »H-seler« til særlige køretøjstyper
- fastsætte forskrifter for typegodkendelse af sikkerhedssele med selestrammer
- fastsætte bestemmelser om montering af egnede sikkerhedssele ved alle siddepladser i alle motorkøretøjsklasser med så få undtagelser som muligt
- indføre en model til et dokument, hvorved det attesteres, at der er monteret sikkerhedssele i en given køretøjstype, som skal godkendes

— indføre prøvningsforskrifter for højdejusteringsanordninger til selet

— indføre strengere krav til produktionens overensstemmelse;

de samme erfaringer viser, at der bør ske en mindre tilpasning af nogle af de eksisterende definitioner og forskrifter;

passagerer, især i busser, må beskyttes bedre mod at blive slynget ud af køretøjet i tilfælde af en ulykke, og med dette for øje bør der foretages yderligere ændringer i direktivet; der bør gøres alt for, at disse ændringer kan finde anvendelse senest den 31. december 1991;

vedtagelse af et direktiv om, at alle personer i køretøjer på under 3 500 kg skal benytte sikkerhedssele, bør knyttes sammen med en yderligere ændring af direktivet, som gør det obligatorisk også at montere 3-punktssele med retraktor ved bagsædepladserne ved siderne;

bestemmelserne i dette direktiv er i overensstemmelse med udtalelse afgivet af Udvalget for Tilpasning af Direktiverne om Fjernelse af Tekniske Hindringer for Handel med Motordrevne Køretøjer til den Tekniske Udvikling —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilagene til direktiv 77/541/EØF ændres som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

⁽¹⁾ EFT nr. L 220 af 29. 8. 1977, s. 95.

Artikel 2

1. Fra den 1. maj 1991 kan medlemsstaterne ikke:

a) af grunde, der vedrører sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger:

— nægte at udstede EØF-standardtypegodkendelse eller kopi af den i artikel 10, stk. 1, sidste led, i Rådets direktiv 70/156/EØF⁽¹⁾ omhandlede attest eller at udstede national godkendelse for en køretøjstype

— forbyde første ibrugtagning af køretøjer

såfremt sikkerhedsselerne og fastholdelsesanordningerne i denne køretøjstype eller i sådanne køretøjer er blevet godkendt i overensstemmelse med direktiv 77/541/EØF, som omfattet ved nærværende direktiv

b) — nægte at udstede EØF-typegodkendelse for en type sikkerhedssele eller fastholdelsesanordning, som er beregnet til montering i et køretøj, og som opfylder forskrifterne i direktiv 77/541/EØF, senest ændret ved dette direktiv

— forbyde markedsføring af sikkerhedsseler og fastholdelsesanordninger, når disse er forsynet med de i dette direktiv foreskrevne EØF-typegodkendelsesmærker.

2. Fra den 1. juli 1992 kan medlemsstaterne:

a) — ikke længere udstede kopi af den i artikel 10, stk. 1, sidste led, i direktiv 70/156/EØF omhandlede attest for en køretøjstype

— nægte at udstede national godkendelse af en køretøjstype

såfremt sikkerhedsselerne eller fastholdelsesanordningerne ikke er blevet godkendt i overensstemmelse med direktiv 77/541/EØF, som affattet ved nærværende direktiv

b) — nægte at udstede EØF-typegodkendelse for en type sikkerhedssele eller fastholdelsesanordning, som er beregnet til montering i et køretøj, og som ikke opfylder forskrifterne i direktiv 77/541/EØF, senest ændret ved dette direktiv.

3. Fra den 1. juli 1997 kan medlemsstaterne:

— forbyde ibrugtagning af køretøjer, såfremt sikkerhedsselerne eller fastholdelsesanordningerne i disse ikke er blevet godkendt i overensstemmelse med direktiv 77/541/EØF, som affattet ved nærværende direktiv

— forbyde markedsføring af sikkerhedsseler og fastholdelsesanordninger, som er beregnet til montering i et køretøj, og som ikke er forsynet med de i direktiv 77/541/EØF foreskrevne EØF-typegodkendelsesmærker.

Artikel 3

Medlemsstaterne sætter inden den 1. maj 1991 de nødvendige bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

Når medlemsstaterne vedtager disse bestemmelser, henvises der deri til dette direktiv, eller de ledsages ved offentliggørelsen af en sådan henvisning. De nærmere regler for denne henvisning fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. oktober 1990.

På Kommissionens vegne

Martin BANGEMANN

Næstformand

⁽¹⁾ EFT nr. L 42 af 23. 2. 1970, s. 1.

BILAG

I bilag I foretages følgende ændringer:

1.4 i slutningen indsættes følgende:

» . . . justeringsanordning, undtagen i forbindelse med lukkebeslag til H-seler.«

Følgende indsættes som nyt punkt 1.8.6:

»1.8.6. *højdejusterbart selebeslag* et beslag, som gør det muligt at justere selens øvre befæstning i højden efter den enkelte bærer og sædets stilling. Beslaget kan være en del af selen eller en del af selens forankring.«

Efter punkt 1.12 indsættes følgende nye punkt 1.12.1:

»1.12.1. *forsædepassagerplads* ethvert sæde, hvor »det forreste H-punkt« for det pågældende sæde er inden for eller foran det lodrette tværplan gennem førerens R-punkt.«

Følgende indsættes som nyt punkt 1.22:

»1.22. *selestrammer* en supplerende eller integreret anordning, der strammer jorden for at mindske slækket i selen ved en kollision.«

Punkt 2.1.2.1: første punktum ændres således:

» . . . tegninger, og

— for retraktorers vedkommende monteringsanvisninger for sensoren

— for selestrammeres vedkommende en detaljeret teknisk beskrivelse af konstruktion og virkemåde, herunder af sensoren, hvis en sådan forefindes, og en beskrivelse af aktiveringsmåde og nødvendige anvisninger i at undgå utilsigtet aktivering;

tegningerne angiver . . .« (uændret).

Følgende indsættes i slutningen af punkt 2.1.2.1:

»hvis selen er beregnet til at fæstnes til køretøjets struktur ved hjælp af et højdejusterbart selebeslag, skal det i den tekniske beskrivelse specificeres, om beslaget er en del af selen eller ej;«

Følgende indsættes som nyt punkt 2.1.4:

»2.1.4. Den kompetente myndighed skal kontrollere, at der foreligger tilfredsstillende ordninger til sikring af, at der gennemføres afprøvninger af produktionens overensstemmelse, inden der meddeles typgodkendelse.«

2.4.2.1. Punkt 2.4.2.1: sidste punktum ændres således:

»De dele af lukkebeslaget, der kan komme i berøring med bæreren, skal have en overflade på mindst 20 cm² og en bredde på mindst 46 mm målt i et plan, der er beliggende i en maksimal afstand af 2,5 mm fra kontaktoverfladen. I forbindelse med lukkebeslag til H-seler anses dette krav for at være opfyldt, såfremt det område, hvor lukkebeslaget er i berøring med bæreren, ligger på mellem 20 og 40 cm².«

I slutningen af punkt 2.4.2.3, ændret ved direktiv 82/319/EØF⁽¹⁾, indsættes følgende nye punktum:

»I forbindelse med lukkebeslag til H-seler kan afprøvningen gennemføres, uden at alle låsetunger indføres.«

Punkt 2.4.4 affattes således:

(1) EFT nr. L 139 af 19. 5. 1982, s. 17.

»2.4.4. *Befæstigelsesbeslag og højdejusterbare selebeslag*

Befæstigelsesbeslagene skal afprøves for modstandsdygtighed i overensstemmelse med punkt 2.7.6.1 og 2.7.6.2. Højdejusterbare selebeslag skal, hvis de forefindes, afprøves for modstandsdygtighed i overensstemmelse med punkt 2.7.6.2 i dette direktiv, hvis de ikke er blevet afprøvet på køretøjet under anvendelse af direktiv 76/115/EØF (med senere ændringer) om sikkerhedssellers forankring i motordrevne køretøjer. Disse dele må hverken brydes eller gå løs ved den trækpåvirkning, der udøves ved den foreskrevne belastning.«

Der indsættes følgende nye punkt 2.4.6:

»2.4.6. *Selestrammer*

2.4.6.1. Efter at være underkastet korrosionsafprøvning i overensstemmelse med punkt 2.7.2 skal selestrammeren (herunder den kollisionssensor, der er forbundet til selestrammeren med de originale stik, dog uden at der passerer strøm igennem dem) fungere normalt.

2.4.6.2. Det skal kontrolleres, at utilsigtet brug af selestrammeren ikke indebærer risiko for legemsbeskadigelse for bæreren.

2.4.6.3. For pyrotekniske selestrammere:

2.4.6.3.1. Efter at være underkastet konditionering i overensstemmelse med punkt 2.7.10.2 må selestrammeren ikke være blevet aktiveret af temperaturen, og den skal fungere normalt.

2.4.6.3.2. Der skal tages forholdsregler til at forhindre, at afgivelsen af varme gasser antænder brændbare materialer i umiddelbar nærhed.«

2.6.1.2. i slutningen indsættes følgende:

»For sikkerhedsseler med retraktor skal retraktoren have været underkastet afprøvningen af modstandsdygtigheden over for støv efter punkt 2.7.7.3; sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger, der er udstyret med en selestrammer af den pyrotekniske type, skal tillige have været underkastet den i punkt 2.7.10.2 specificerede konditionering.«

Der indsættes følgende nye punkt 2.6.1.2.3:

»2.6.1.2.3. Når det drejer sig om en sele med højdejusterbart selebeslag som defineret i punkt 1.8.6 ovenfor, skal afprøvningen gennemføres med beslaget i den ugunstigste stilling, som vælges af den tekniske tjeneste, der forestår afprøvningen. Hvis det højdejusterbare selebeslag udgør selve forankringen, således som det er tilladt efter direktiv 76/115/EØF, kan den tekniske tjeneste, der forestår afprøvningen, vælge at anvende bestemmelserne i punkt 2.7.8.1 nedenfor.«

Der indsættes følgende nye punkt 2.6.1.2.4:

»2.6.1.2.4. For sikkerhedsseler med selestrammer skal den ene af de dynamiske afprøvninger udføres med selestrammeren i funktion og den anden med selestrammeren ude af funktion.

I førstnævnte tilfælde:

2.6.1.2.4.1. Under afprøvningen kan de i punkt 2.6.1.3.2 anførte minimumsstillingsændringer reduceres med halvdelen.

2.6.1.2.4.2. Efter afprøvningen må den i punkt 2.7.10.1 anførte målte kraft ikke overstige 100 daN.«

2.6.1.3.2. følgende indsættes efter første punktum:

»For en H-sele kan den i hoftehøjde anførte minimumsstillingsændring reduceres med halvdelen.« (resten uændret).

Punkt 2.7.6.1 efter første punktum i punkt 2.7.6.1, ændret ved direktiv 82/319/EØF, indsættes følgende nye punktum:

»I forbindelse med H-seler skal lukkebeslaget forbindes med trækprøvningsmaskinen ved de gjorde, som er fastgjort til lukkebeslaget og den låsetunge eller de to låsetunger, som er placeret på en tilnærmelsesvis symmetrisk måde i forhold til lukkebeslagets geometriske centrum.« Resten af stykket er uændret.

Punkt 2.7.6.2 affattes således:

»2.7.6.2. Befæstigelsesbeslagene og de højdejusterbare selebeslag skal afprøves som angivet . . . med gjorden helt udrullet.«

2.7.7.2.2. Andet punktum i punkt 2.7.7.2.2. affattes således:

»Apparaturet skal være udført således, at den krævede acceleration nås, inden gjorden er trukket mere end 5 mm ud af retraktoren, og således, at udtrækningen sker med en acceleration med en middeltilvækst på mindst 25 g/sek. og højst 150 g/sek.«

2.7.8.1. i slutningen indsættes følgende nye punktummer:

»I så fald, og når den dynamiske afprøvning er blevet gennemført for en køretøjstype, behøver den ikke at blive gentaget for andre køretøjstyper, når hvert forankringspunkt er mindre end 50 mm fra det tilsvarende forankringspunkt for den afprøvede sele. Fabrikanten kan desuden til afprøvningen fastsætte hypotetiske forankringspunkter for at medtage det maksimale antal reelle forankringspunkter. Hvis selen er forsynet med højdejusterbart beslag som defineret i punkt 1.8.6 ovenfor, skal beslagets udformning og fastgørelse være afpasset efter køretøjets udformning.«

(Rettelsen i femte linje i punkt 2.7.8.1 i den engelske udgave berører ikke den danske udgave — o.a.).

I begyndelsen af punkt 2.7.8.1.1 indsættes følgende to punktummer:

»For sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger med selestrammer, der fastgøres til andre dele end dem, der indgår i selve sættet, monteres sættet på afprøvningsvognen sammen med de nødvendige yderligere køretøjsdele på den i punkt 2.7.8.1.2. til 2.7.8.1.6. beskrevne måde.

Alternativt kan fabrikanten i tilfælde, hvor selestrammere ikke kan afprøves på afprøvningsvognen, ved en konventionel frontalkollisionstest ved 50 km/h i overensstemmelse med ISO-procedure 3560 (1975/11/01 — »Road vehicles — Frontal fixed barrier collision test method«), påvise, at selestrammeren opfylder forskrifterne i direktivet.«

2.7.9.2. andet punktum i punkt 2.7.9.2, som ændret ved direktiv 82/319/EØF, affattes således:

»Lukkebeslaget påføres en direkte trækbelastning via de gjorde, der er fastgjort til det, således at alle gjorde underkastes en belastning på 60/n daN; »n« er antallet af gjorde, der er forbundet med lukkebeslaget, når det er fastlåst, idet minimumsværdien sættes til 2.«

Der indsættes følgende nye punkt 2.7.10:

»2.7.10. Yderligere afprøvninger af sikkerhedsseler med selestrammer

2.7.10.1. Selestrammingskraft måles inden for mindre end 4 sekunder efter kollisionen så tæt ved kontaktpunktet med attrappen som muligt på gjordens frie længde mellem attrappen og selestrammeren eller styrebeslaget, hvis et sådant forefindes, idet attrappen om nødvendigt er blevet placeret i dens oprindelige siddende stilling.

2.7.10.2. *Konditionering*

Selestrammeren kan adskilles fra sikkerhedsselen med henblik på at blive afprøvet og anbragt i 24 timer i en temperatur på $60^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$. Temperaturen sættes derefter op til $100^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ i to timer. Endelig anbringes den i 24 timer i en temperatur på $-30^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$. Efter konditionering varmes selestrammeren op til stuetemperatur. Har den været adskilt fra sikkerhedsselen, monteres den igen på denne.«

Nummereringen af punkt 2.7.10 ændres til 2.7.11.

Punkt 2.8 affattes således:

»2.8. Produktionens overensstemmelse

2.8.1. Sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger, der godkendes i medfør af dette direktiv, skal være fremstillet således, at de er i overensstemmelse med den type, der er blevet godkendt ved at opfylde de i punkt 2.3, 2.4, 2.5, 2.6 og 2.7 ovenfor anførte forskrifter.

2.8.2. For at kontrollere, at forskrifterne i punkt 2.8.1 er opfyldt, skal der gennemføres en passende produktionskontrol.

- 2.8.3.   Indehaveren af godkendelsen skal bl.a.:
- 2.8.3.1.   sørge for, at der findes procedurer til at sikre en effektiv kontrol af produktkvaliteten
- 2.8.3.2.   have adgang til det udstyr, der er nødvendigt for at kontrollere hver godkendt types overensstemmelse
- 2.8.3.3.   sørge for, at prøveresultaterne registreres, og at vedlagte dokumenter er tilgængelige i et tidsrum, som fastsættes efter aftale med den godkendende myndighed
- 2.8.3.4.   analysere resultaterne af hver enkelt type afprøvning for at kontrollere og sikre, at sikkerhedssele eller fastholdelsesanordningen har stabile egenskaber, med forbehold af den med industriproduktion forbundne variation
- 2.8.3.5.   sørge for, at hver enkelt type sikkerhedssele eller fastholdelsesanordning mindst underkastes de i bilag XVI foreskrevne afprøvninger
- 2.8.3.6.   sørge for, at der, såfremt prøveeksemplarer viser tegn på manglende overensstemmelse med den udførte type afprøvning, gennemføres en ny prøveudtagning og afprøvning. Der træffes alle de fornødne foranstaltninger for at genetablere den tilsvarende produktions overensstemmelse.
- 2.8.4.   Den kompetente myndighed, der har meddelt typegodkendelse, kan til enhver tid kontrollere de overensstemmelseskontrolmetoder, der anvendes i hver enkelt produktionsenhed.
- 2.8.4.1.   Ved hver-inspektion skal prøverapporter og produktionsovervågningsoptegnelser udleveres til den tilsynsførende inspektør.
- 2.8.4.2.   Inspektøren kan udtage stikprøver, som afprøves på fabrikantens laboratorium. Hvor stort et antal stikprøver, der mindst skal udtages, kan fastsættes under hensyntagen til resultatet af fabrikantens egen kontrol.
- 2.8.4.3.   Synes kvalitetsniveauet at være utilfredsstillende, eller synes det at være nødvendigt at efterprøve gyldigheden af de i punkt 2.8.4.2 beskrevne afprøvninger, udtager inspektøren prøver, som sendes til den tekniske tjeneste, der har udført typegodkendelsesafprøvningerne
- 2.8.4.4.   Den kompetente myndighed kan udføre en hvilken som helst af de i dette direktiv foreskrevne afprøvninger.
- 2.8.4.5.   De af den kompetente myndighed godkendte inspektioner skal normalt finde sted to gange om året. Konstatere der negative resultater under disse inspektioner, skal den kompetente myndighed sørge for, at der træffes alle de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at produktionens overensstemmelse genetableres så hurtigt som muligt.«

Punkt 3.1 til 3.1.5 erstattes af følgende nye stykker:

- »3.1.   *Køretøjernes udstyr* ⁽¹⁾
- 3.1.1.   Alle køretøjer i klasse M og N (med undtagelse af køretøjer i klasse M₂ over 3,5 tons og M₃, som omfatter pladser, der specielt er beregnet til stående passagerer), der omfattes af artikel 9, skal være udstyret med sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger, som opfylder forskrifterne i dette direktiv.
- 3.1.2.   De typer sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger, der anvendes ved de pladser, hvor der kræves montering af disse, skal være de i bilag XV anførte (hvortil hverken retraktorer uden låsemekanisme (1.8.1) eller manuelle retraktorer (1.8.2) imidlertid må anvendes). Ved alle siddepladser, hvor hofteeseler af type B er specificeret i bilag XV, er hofteeseler af type Br3 tilladt undtagen i tilfælde af, at de ved brug oprulles så meget, at komforten reduceres væsentligt, når de er spændt normalt.
- 3.1.3.   Ved andre pladser ved siderne — bortset fra forsædet — i køretøjer af klasse M₁, der er vist i bilag XV og mærket med symbolet »Ø«, er montering af en hoftese af type B, Br3 eller Br4m tilladt, når der er en passage mellem et sæde og den nærmeste sidevæg i køretøjet, der skal gøre det muligt at give passagerer adgang til andre dele af køretøjet. Et mellemrum mellem et sæde og sidevæggen anses for at være en passage, såfremt afstanden mellem denne sidevæg, med alle døre lukket, og et lodret længdeplan gennem det pågældende sædes midterlinje — målt i R-punktet og vinkelret på køretøjets midterplan i længderetningen — er over 500 mm.
- 3.1.4.   Når der ikke kræves sikkerhedsseler, kan enhver type sikkerhedssele eller fastholdelsesanordning i henhold til dette direktiv anvendes efter fabrikantens valg. A-type seler af de typer, der er tilladt i bilag XV, kan leveres som alternativ til hofteeseler ved de siddepladser, hvor hofteeseler er specificeret i bilag XV.

- 3.1.5. Ved 3-punktseler forsynet med retraktorer skal mindst én retraktor virke på diagonaljorden.
- 3.1.6. Med undtagelse af køretøjer i klasse M₁ kan der tillades en inertiretraktor med låsemekanisme af type 4N (1.8.5) i stedet for en retraktor af type 4 (1.8.4), når det over for den tjeneste, der har udført afprøvningsne, er godtgjort, at det ikke vil være praktisk at installere en type 4-retraktor.
- 3.1.7. Ved de siddepladser på forsædet i siden og i midten, der er vist i bilag XV og mærket med symbolet »*«, vil hofseseler af den type, der er specificeret i det pågældende bilag, blive anset for at være tilstrækkelige, når forruden ligger uden for den i bilag II til direktiv 74/60/EØF definerede referencezone.
- For så vidt angår sikkerhedsseler betragtes forruden som en del af referencezonen, hvis den kan komme i statisk kontakt med prøveapparatet efter den i bilag II til direktiv 74/60/EØF beskrevne metode.
- 3.1.8. Ved alle de i bilag XV viste siddepladser, som er mærket med symbolet »*«, skal hver »udsat siddeplads« som defineret i 3.1.9 være forsynet med hofseseler af de i bilag XV specificerede typer.
- 3.1.9. En »udsat siddeplads« er en plads, hvor der ikke er nogen »beskyttelseszone« foran sædet inden for følgende definerede område, som afgrænses:
- af to vandrette planer, hvoraf det ene går gennem H-punktet og det andet 400 mm oven over dette
  - af to lodrette længdeplaner, som er symmetriske i forhold til H-punktet og med et mellemrum på 400 mm
  - bagtil af et lodret tværplan 1,30 m fra H-punktet.
- I forbindelse med dette krav forstås der ved »beskyttelseszone« en ubrudt flade af tilstrækkelig styrke, således at der, såfremt en kugle med en diameter på 165 mm projiceres geometrisk i vandret længderetning gennem et vilkårligt punkt af det ovenfor definerede område og gennem kuglens centrum, ikke vil være nogen åbning i beskyttelseszonen, som kuglens geometriske projektion kan passere igennem.
- En plads anses for at være en »udsat siddeplads«, såfremt beskyttelseszonerne inden for det ovenfor definerede område har et samlet overfladeareal på mindre end 800 cm².

(¹) Ud over forskrifterne i punkt 3.1 kan medlemsstaterne i henhold til national lovgivning for visse køretøjstyper godkende andre typer sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger, der er omfattet af dette direktiv.«

Efter punkt 3.2.2.3 indsættes følgende nye punkt 3.2.2.4:

- »3.2.2.4. Udformningen og monteringen af den enkelte sikkerhedssele ved hver siddeplads skal være sådan, at selen let kan tages i brug. Desuden skal sikkerhedsseler, der leveres til sådanne sæder, hvor hele sædet eller sædepuden og/eller ryglænet kan skubbes fremover for at muliggøre adgang til bagsædet af køretøjet eller medbringelse af varer eller bagage — efter at disse sæder er blevet skubbet frem og skubbet tilbage igen til siddeposition — let kunne tages i brug eller let kunne tages frem fra under eller bagved sædet af én person i henhold til anvisningerne i køretøjets instruktionsbog, uden at den pågældende person behøver at være blevet oplært heri eller at have prøvet det før.«
- 3.3.2. Punkt 3.3.2, fjerde punktum, affattes således:
- »For sikkerhedsseler eller fastholdelsesanordninger ved siddepladserne i siden på forsædet skal lukkebeslaget, medmindre der er tale om H-seler, kunne lukkes på samme måde.«
- Sidste punktum i punkt 3.3.2 affattes således:
- »Såfremt lukkebeslaget er i kontakt med bæreren, skal det kontrolleres, at kontaktoverfladen opfylder forskrifterne i punkt 2.4.2.1 i dette bilag.«

I bilag II foretages følgende ændring

I punkt 1 i bilag II indsættes følgende

».../højdejusterbart selebeslag (¹)«

I bilag II indsættes efter typegodkendelsesattesten følgende model til dokument:

»Tillæg 1

MODEL TIL DOKUMENT

MONTERING AF SIKKERHEDSSELER OG FASTHOLDELSERANORDNINGER

(Maksimumsformat A4)

Navn på den myndighed, der udsteder meddelelsen: .....

Meddelelse vedrørende en evaluering af monteringen af sikkerhedssele eller fastholdelsesanordninger i et køretøj i henhold til punkt 3 i bilag I til direktiv 77/541/EØF, ændret ved direktiv 81/576/EØF, 82/319/EØF og 90/628/EØF

Denne meddelelse indeholder en oversigt over monterings vigtigste kendetegn og angiver, om myndigheden anså den for at være tilfredsstillende, ikke tilfredsstillende eller ikke længere tilfredsstillende.

Meddelelsens referencenummer: .....

1. Køretøjets fabriks- eller firmamærke: .....
2. Køretøjstype og klasse: .....
3. Fabrikantens navn og adresse: .....
4. Navn og adresse på fabrikantens repræsentant (evt.): .....
5. Beskrivelse af sikkerhedssele eller fastholdelsesanordningerne. Denne skal omfatte følgende:
  - 5.1. Sikkerhedssele
    - Fabrikat: .....
    - Oprindeligt godkendelsesnummer: .....
    - Placering i køretøjet: .....
  - 5.2. Sikkerhedsseleforankringer
    - Oprindeligt godkendelsesnummer: .....
  - 5.3. Sæder og deres forankringer
    - Oprindeligt godkendelsesnummer: .....
6. Køretøjet fremstillet til evaluering den: .....
7. Teknisk tjeneste, som udfører inspektionen: .....
8. Dato for prøverapport: .....
9. Prøverapportens nummer: .....
10. Monteringen anses for at være tilfredsstillende/ikke tilfredsstillende/ikke længere tilfredsstillende ⁽¹⁾ i henhold til punkt 3.1 til 3.3.4 i bilag I.
11. Sted: .....
12. Dato: .....
13. Nedenstående dokumenter vedrørende denne meddelelse udleveres på forlangende: typegodkendelsesrapporter, fotografier og/eller skitser vedrørende oplysningerne i punkt 5.1, 5.2 og 5.3.
14. Underskrift: .....

(¹) Det ikke gældende overstreges.«

I bilag III foretages følgende ændringer

I punkt 1.1.1 indsættes følgende:

- »9 for Spanien
- 21 for Portugal
- EL for Grækenland«.

Der indsættes et nyt punkt 1.1.3.2.3, der affattes således:

- »1.1.3.2.3. »p« for en sikkerhedssele med selestrammer«.

I bilag VII foretages følgende ændringer

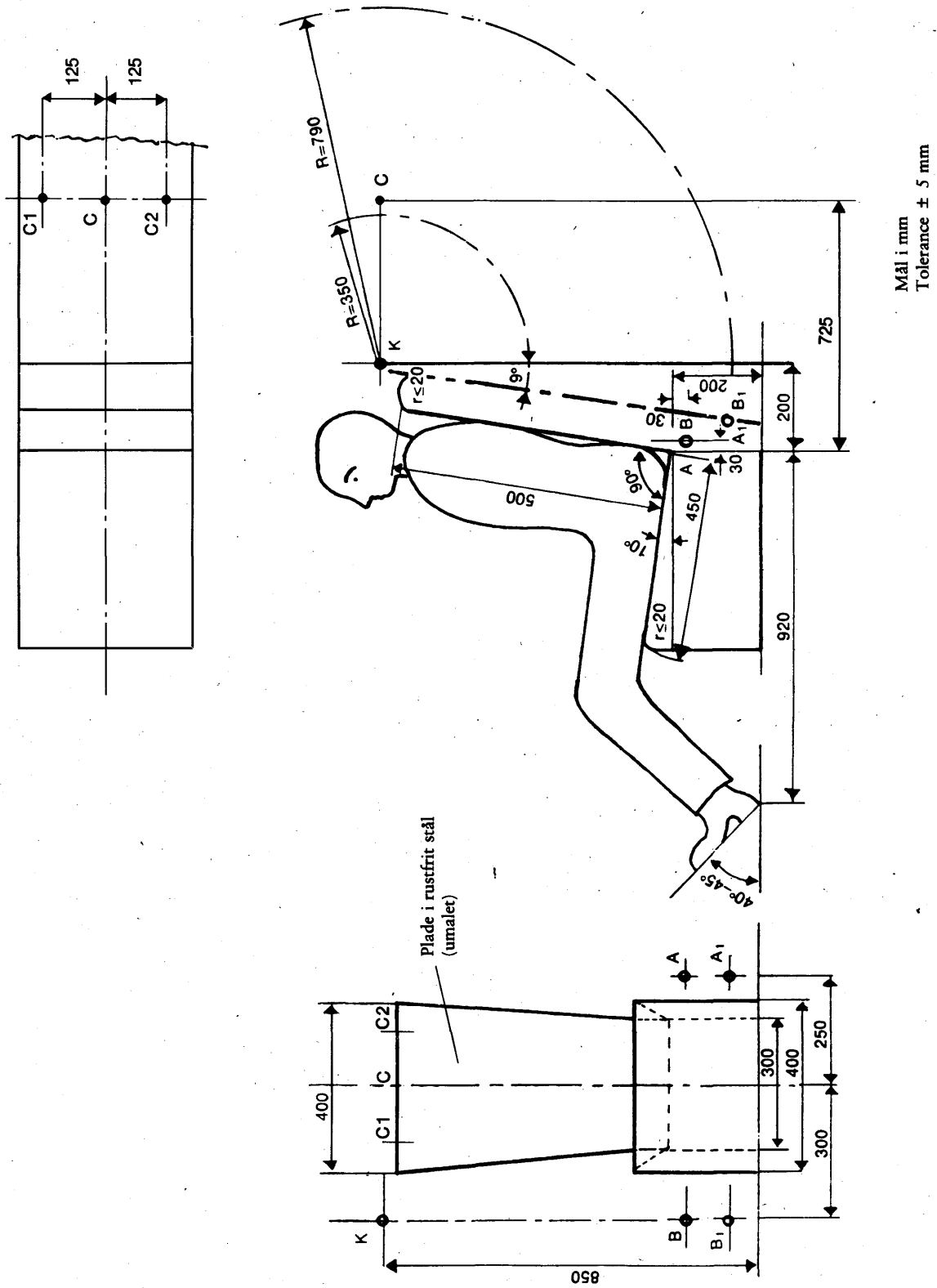
I punkt 3 indsættes følgende nye punktum:

- »Tolerancen i forankringspunkternes placering er sådan, at hvert forankringspunkt skal være anbragt højest 50 mm fra de tilsvarende punkter A, B og K, der er anført i figur 1, eller A1, B1 og K, alt efter omstændighederne.«

Der indsættes følgende nye punkt 3.1:

- »3.1. Når det drejer sig om et højdejusterbart selebeslag som defineret i punkt 1.8.6 i dette direktiv, skal beslaget enten fastgøres til en stiv ramme eller til den del af køretøjet, hvorpå det normalt monteres, og denne fastgøres forsvarligt til afprøvningsvognen.«

Figur 1, erstattes med figuren nedenfor:

Figur 1

AFPRØVNINGSVOGN, SÆDE, FORANKRINGER

I Bilag X foretages følgende ændring

I slutningen af punkt 2, litra g), indsættes følgende:

»... , eller, hvis sikkerhedssele er forsynet med selestrammer, efter at denne har været aktiveret.«

Der indsættes følgende nye bilag XV og XVI:

»BILAG XV

SIKKERHEDSSELEMONTERING, DER VISER SELETYPEN OG RETRAKTORTYPER

Køretøjsklasser	Pladser ved siderne			Pladser i midten		
	forsæde		andre end forsædet	forsædet		andre end forsædet
	fører	passager				
M ₁	Ar4m	Ar4m	∅ A Ar4m	* B eller A Br3 Br4m Ar4m	B Br3 Br4m	
M ₂ ≤ 3,5 tons	Ar4m Ar4Nm	Ar4m Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	
M ₂ > 3,5 tons	B Br3 Br4m Br4Nm	B Br3 Br4m Br4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	B Br3 Br4m Br4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	
M ₃	B Br3 Br4m Br4Nm	B Br3 Br4m Br4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	B Br3 Br4m Br4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	
N ₁	Ar4m Ar4Nm	Ar4m Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	
N ₂	B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	
N ₃	B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	* B eller A Br3 Br4m Ar4m Br4Nm Ar4Nm	* B Br3 Br4m Br4Nm	

Bemærkninger:

* henviser til bilag I, punkt 3.1.7

henviser til bilag I, punkt 3.1.8 og punkt 3.1.9

∅ henviser til bilag I, punkt 3.1.3.«

»BILAG XVI

KONTROL MED PRODUKTIONENS OVERENSSTEMMELSE**1 AFPRØVNINGER**

Det skal for sikkerhedsseler påvises, at de opfylder de forskrifter, som afprøvningsne nedenfor er baseret på:

1.1. Kontrol af låsetærskel og inertiretraktorers holdbarhed

I henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.7.2 i den ugunstigste retning efter at have været underkastet den i punkt 2.7.2, 2.7.7.1 og 2.7.7.3 beskrevne holdbarhedsprøvning som krævet i punkt 2.4.5.2.5.

1.2. Kontrol af automatiske retraktorers holdbarhed

I henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.7.1 suppleret med de i punkt 2.7.2 og 2.7.7.3 beskrevne afprøvninger som krævet i punkt 2.4.5.1.3.

1.3. Afprøvning af gjordes modstandsdygtighed efter konditionering

I henhold til den i punkt 2.7.5 beskrevne fremgangsmåde efter konditionering i henhold til forskrifterne i punkt 2.7.3.1 til 2.7.3.5.

1.3.1. Afprøvning af gjordes modstandsdygtighed efter konditionering ved slid

I henhold til den i punkt 2.7.5 beskrevne fremgangsmåde efter konditionering i henhold til forskrifterne i punkt 2.7.3.6.

1.4. Glideafprøvning

I henhold til den i punkt 2.7.4 beskrevne fremgangsmåde.

1.5. Afprøvning af stive dele

I henhold til den i punkt 2.7.6 beskrevne fremgangsmåde.

1.6. Kontrol af kravene til sikkerhedsselens eller fastholdelsesanordningens egenskaber, når disse underkastes dynamisk afprøvning**1.6.1. Afprøvninger med konditionering****1.6.1.1. Seler eller fastholdelsesanordninger, der er forsynet med inertiretraktor: i henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.8 og 2.7.9 ved brug af en sele, som forud har været underkastet 45 000 cykler af den i punkt 2.7.7.1 foreskrevne retraktorholdbarhedsafprøvning og de i punkt 2.4.2.3, 2.7.2 og 2.7.7.3 beskrevne afprøvninger.****1.6.1.2. Seler eller fastholdelsesanordninger, der er forsynet med automatisk retraktor: i henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.8 og 2.7.9 ved brug af en sele, som forud har været underkastet 10 000 cykler af den i punkt 2.7.7.1. foreskrevne retraktorholdbarhedsafprøvning og de i punkt 2.4.2.3, 2.7.2 og 2.7.7.3 beskrevne afprøvninger.****1.6.1.3. Statiske seler: i henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.8 og 2.7.9 på en sikkerhedssele, som har været underkastet den i punkt 2.4.2.3 og 2.7.2 foreskrevne afprøvning.****1.6.2. Afprøvning uden konditionering**

I henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.8 og 2.7.9.

2. AFPRØVNINGSFREKVENS OG PRØVERESULTATER**2.1. Afprøvningen til opfyldelse af forskrifterne i punkt 1.1 til 1.5 udføres på statistisk grundlag og ved udtagning af stikprøver i overensstemmelse med en af de normale kvalitetssikringsprocedurer.****2.1.1. Når det drejer sig om inertiretraktorer, skal alle sæt endvidere afprøves:****2.1.1.1. enten i henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.7.2.1 og 2.7.7.2.2 i den ugunstigste retning som specificeret i punkt 2.7.7.2.1.2. Prøveresultaterne skal opfylde forskrifterne i punkt 2.4.5.2.1.1 og 2.4.5.2.3.**

- 2.1.1.2. eller i henhold til bestemmelserne i punkt 2.7.7.2.3 i den ugunstigste retning. Vippehastigheden kan dog være større end den foreskrevne, for så vidt som prøveresultaterne ikke påvirkes heraf. Prøveresultaterne skal opfylde forskrifterne i punkt 2.4.5.2.1.4.
- 2.2. Når det drejer sig om at konstatere overensstemmelsen med den i punkt 1.6 i dette bilag beskrevne dynamiske afprøvning, skal afprøvningen gennemføres med en minimumsfrekvens på:
- 2.2.1. *Afprøvninger med konditionering*
- 2.2.1.1. Seler, der er forsynet med inertiretraktor, underkastes pr. type låsemekanisme ⁽¹⁾ den i punkt 1.6.1.1 i dette bilag foreskrevne afprøvning med følgende frekvens:
- hvis dagsproduktionen overstiger 1 000 stk.: én sele for hver 100 000 seler, der produceres, dog mindst én sele hver anden uge
  - hvis dagsproduktionen er mindre end eller lig med 1 000 stk.: én sele for hver 10 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om året.
- 2.2.1.2. Seler, der er forsynet med automatisk retraktor, og statiske seler underkastes henholdsvis den i punkt 1.6.1.2 og den i punkt 1.6.1.3 i dette bilag foreskrevne afprøvning med følgende frekvens:
- hvis dagsproduktionen overstiger 1 000 stk.: én sele for hver 100 000 seler, der produceres, dog mindst én sele hver anden uge
  - hvis dagsproduktionen er mindre end eller lig med 1 000 stk.: én sele for hver 10 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om året.
- 2.2.2. *Afprøvninger uden konditionering*
- 2.2.2.1. Når det drejer sig om seler forsynet med inertiretraktor, underkastes det nedenfor anførte stykantal den i punkt 1.6.2 i dette bilag foreskrevne afprøvning:
- 2.2.2.1.1. ved en dagsproduktion på mindst 5 000 stk.: to seler for hver 25 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om dagen pr. type låsemekanisme
- 2.2.2.1.2. ved en dagsproduktion på højst 5 000 stk.: én sele for hver 5 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om året pr. type låsemekanisme.
- 2.2.2.2. Når det drejer sig om seler forsynet med automatisk retraktor eller statiske seler, underkastes det nedenfor anførte stykantal den i punkt 1.6.2 i dette bilag foreskrevne afprøvning:
- 2.2.2.2.1. ved en dagsproduktion på mindst 5 000 stk.: to seler for hver 25 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om dagen pr. godkendt type
- 2.2.2.2.2. ved en dagsproduktion på højst 5 000 stk.: én sele for hver 5 000 seler, der produceres, dog mindst én sele om året pr. godkendt type.
- 2.2.3. *Resultater*
- Prøveresultaterne skal opfylde de i punkt 2.6.1.3.1 fastsatte forskrifter.
- Attrappens stillingsændring fremad må begrænses ved brug af en enkel og egnet metode for så vidt angår punkt 2.6.1.3.2 i bilag I (eller evt. punkt 2.6.1.4) under en afprøvning med konditionering, der udføres i henhold til punkt 1.6.1 i dette bilag.
- 2.3. Hvis ét af prøveeksemplarerne ikke består den afprøvning, det underkastes, gennemføres en ny afprøvning efter de samme forskrifter på mindst tre andre prøveeksemplarer. Når det drejer sig om dynamisk afprøvning, og ét af sidstnævnte prøveeksemplarer ikke består afprøvningen, skal indehaveren af godkendelsen eller dennes befuldmægtigede give den kompetente myndighed, der har meddelt typegodkendelse, underretning om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at genetablere produktionens overensstemmelse.»

(¹) Ved »type låsemekanisme« forstås i dette bilag inertiretraktorer, hvis mekanismer kun afviger med hensyn til sensorens vinkel (-vinkler) i forhold til køretøjets referenceakser.